

Nr.1. Årgang 1. Mandag 7.oktober 1968.

Ansvarlig redaktør: Geir J. J. [REDACTED]
Redaksjonsekretærer: Håkon H. [REDACTED]
Per Ivar [REDACTED].

LEDER:

SUF's landsmøte.

SUF's 5. landsmøte er det absolutt beste som har vært avholdt i organisasjonen, og det var bred enighet. De fleste vedtak var praktisk talt enstemmige, noe som bl.a. kom av den store viljen til kompromiss der det ikke var snakk om grunnleggende prinsipiell uenighet. Det var tydelig at den revolusjonære linja hadde slått helt igjennom på landsbasis.

De viktigste vedtakene som ble gjort var den politiske plattform, tållepninga av demokratisk sentralisme, og i den forbindelse en meget liberal eksklusjonsparagraf, og dessuten "Krav som SUF skal reise i det faglige arbeidet" og "Retningslinjer for det faglige arbeidet". Den viktigste resolusjonen som ble vedtatt var "Krise i Finnmark".

Det mest gledelige ved dette landsmøtet var at den faglige politikken var så sterkt inne i billedet. SUF er nå iferd med å få en viss basis blandt arbeiderungdommen, noe som hålt manglet da vi var en liten sekt med 1961-radikalere. De vedtakene som ble fattet om faglig politikk vil utvilsomt hjelpe til på denne utviklingen.

En annen gledelig ting ved dette landsmøtet er at det ble fattet en rekke vedtak som tydelig skulle indikere at det blir en god kontakt mellom lokallaga og sentralstyret i neste landsmøteperiode. Sentralstyret skal arrangere en felle landskonferanser, bl.a. en om faglig politikk. Det ble dessuten nedsatt en landsomfattende komite som skal drøfte SUF's organisasjon, og legge fram en innstilling i god tid før neste landsmøte. Begge de to Stavanger-representantene Odd H. [REDACTED] og Geir J. [REDACTED] ble valgt inn i denne komiteen.

Etter alt å dømme går vi en meget fin landsmøteperiode i møte med god kontakt innad i organisasjonen, både vertikalt mellom sentralstyret og laga, og horisontalt mellom laga.

red.

*****

Stavanger SUL har hatt årsmøte, og følgende styre ble valgt:

Formann: Geir J. J. [REDACTED]
Nestformann og sekretær: Per Ivar E. [REDACTED]
Kasserer: Dagfinn R. [REDACTED]
Studieleder: Håkon H. [REDACTED]
Redaktør: Odd H. [REDACTED]
Varamenn: Eldar M. [REDACTED], Svend W. [REDACTED] og Jostein G. [REDACTED].

I redaksjonsrådet ble forruten redaktøren valgt: Dagfinn R. [REDACTED], Eldar M. [REDACTED] og Svein J. [REDACTED]. I studieutvalget ble forruten studielederen valgt: Rune S. [REDACTED] og Geir J. [REDACTED].

Som varamenn til ungdommens bystyre ble valgt: Eldar M. [REDACTED], Geir J. [REDACTED] og Svend W. [REDACTED].

I samband med vedtaket på siste landsmøte om å tillemppe "Demokratisk sentralisme", har Håkon H. [redacted] skrevet denne artikkelen om emnet.

Det siste landmøtet i SUF kan karakteriseres med ordene: revolusjon, proletariatets diktatur og demokratisk sentralisme. Ingen av disse uttrykkene har direkte god klang i norsk politisk debatt, og det kan være nødvendig med en klargjøring av begerpene for at diskusjonen skal komme over i et reelt spor.

Mens norsk politisk praksis ikke gir oss særlig gode eksempler på revolusjon eller proletariatets diktatur, er demokratisk sentralisme velprøvd i Norge. Den har vært praktisert i arbeiderbevegelsens organisasjoner i et par mannsaldre. Både i AP og NKP har en bekjent seg til prinsippene for den demokratiske sentralisme, det samme gjelder stort sett i fagbevegelsen. Betegnelsen demokratisk sentralisme har riktignok ikke vært særlig populær blant sosialdemokratene, men ordvalget bør en ikke la seg forvirre av.

SF har fra starten tatt avstand fra den demokratiske sentralismen som organisasjonsprinsipp. Det ble lagt vekt på å gi partiet en liberal struktur, der goder som fri meningsbrytning og rett til individuell standpunkttagen ble satt i høysetet. Dette må en se i sammenheng med at stifterne av SF hadde bitre erfaringer for måten den demokratiske sentralisme ble praktisert på i AP, den hadde blandt annet ført til eksklusjon fra AP en rekke av dem. En må også ta i betraktning at ganske mange som hadde arbeidet i SF fram til i dag har indentifisert sosialisme med en progressiv liberalisme, og at det liberale grunnsyn naturlig nok har hatt konsekvenser for synet på organisasjonen.

Det er grunn til å tro at de to gamle arbeiderpartias overlegenhet når det gjelder innflytelse på grunnplanet i arbeiderbevegelsen, har sammenheng med organisasjonsstrukturen deres. På den annen side kan den åpne diskusjonen som har foregått i SF forklare mye av den tiltrekningskraft som dette partiet har hatt på studenter og intellektuelle. Denne diskusjonen har sjøl-sagten betydelig del av æren for at norsk politisk debatt i de seinere åra er kommet opp på et mer avansert teoretisk plan, og for at folk med utgangspunkt i SF har vært i stand til å tolke den siste tidas utvikling i verdenspolitikken korrekt, og dermed vunnet tiltro blandt ungdommen som ser denne utviklinga med friske øyne.

Selv om teoretisk nivå og tiltro blandt ungdommen er helt vesentlige goder for et parti, så har både teoretisk diskusjon og praktisk erfaring vist at det partiet mer enn noe nå trenger er å stå fram på arbeidsplassen med et klart alternativ, et handlingsprogram som vinner støtte blandt arbeidsfolk fordi det er konkret og bygger på en klar forståelse av forholdene. Dette programmet kan ikke skapes av sentralstyret, og en vinner ikke tilslutning til det ved presentasjon på fjernsynsskjermen og forsvar av det på arbeidsplassen av isolerte og uforberedte partikamerater. Det synes temmelig klart at veien å gå, er å trekke partimedlemmene inn i en grundig og konkret diskusjon som fører fram til vedtak som gjennomføres og et program som enhetlig forfektes av partiets organer og representanter.

Det er lett å si dette, og noe liknende er blitt sagt stadig oftere i den siste tida. Slik jeg ser det, kan imidlertid dette gjennomføres bare dersom partiet legger til seg en måte å arbeide på som svarer til prinsippene for den demokratiske sentralismen.

På den annen side er det ønskelig og nødvendig at det fortsatt foregår en åpen diskusjon i partiet. Ellers er det fare for at partiet stagnerer politisk, og at partiapparatet degenererer til redskap for en klikk på toppen. Den åpne diskusjonen må derfor inngå som et av partiets organisasjonsprinsipper, og dette er forsåvidt i overensstemmelse med innholdet i den demokratiske sentralisme, selv om det finnes nok av eksempler på at den i praksis er forsvunnet.

La oss nå se litt nærmere på innholdet av det begrepet vi har tatt for oss. Tradisjonelt stiller den demokratiske sentralisme 4 grunnkrav til organisasjonen:

1. alle partiets ledende organer velges nedenfra.
2. Partiorganene skal etter bestemte tidsrom gi regnskap for sin virksomhet overfor de forsamlinger som har valgt dem.
3. Partimedlemmene er underlagt streng partidiplin, mindretallet må bøye seg for flertallet.
4. Beslutninger fattet av partiets høyere organer binder de lavere organer fullt ut.

Av disse fire kravene utgjør de to første de demokratiske komponenter i den demokratiske sentralisme, og vil vel i prinsippet ikke bli bestridt fra noen kant, mens de to siste er de som utgjør de sentralistiske komponenter, og er de som vekker diskusjon.

I tillegg til de nevnte kravene må oppstilles kravet om at ethvert partimedlem til enhver tid deltar i arbeidet i et av partiets lag.

Det som skjedde på SUF's landsmøte var at det blei vedtatt et forslag om "tillemping av den demokratiske sentralisme i SUF". Følgende tiltak blei vedtatt gjennomført:

1. Sentralstyret pålegges å holde grunnorganisasjonene orientert om de viktigste politiske spørsmålene i så stor grad som mulig, sånn at vedtak kan fattes etter en diskusjon som omfatter hele SUF. I samband med dette må et internt medlemsblad utgis med intern debatt og organisasjonsaker. Dette må være fullstendig åpent for alle medlemmer som er uenige med flertallet eller sentralstyret i forskjellige saker.

2. En komite nedsettes for å granske SUF's organisasjon og vedtekter. Den har medlemmer fra lag på forskjellige steder i landet, og legger fram resultatet i god tid før neste landsmøte.

3. Eksklusjonsparagraf tas opp i vedtektene. Laga kan suspendere gjennom flertallsvedtak på ~~landsmøte~~ medlemsmøte, suspensjonen må innrapporteres og tas automatisk opp på landsmøtet. Bare landsmøtet kan gjennom flertallsvedtak ekskludere fra SUF.

4. Dette vedtaket om den demokratiske sentralismen må diskuteres på medlemsmøter i alle lag.

Som en ser ble den demokratiske sentralismen ikke vedtatt innført i SUF. I forslaget heter det forøvrig at "den demokratiske ~~sentralisme~~ og sentralistiske måten å arbeide på kan ikke innføres gjennom et flertallsvedtak", "den må tillempes gradvis i SUF ved hjelp av studier, diskusjon og praksis".

Det som ble gjort i denne omgang var å pålegge sentralstyret en utstrakt informasjonsplikt, og innføring av eksklusjonsadgang som ble forutsatt brukt bare i ekstreme tilfeller.

Det må bli gjenstand for fortsatt diskusjon hvorvidt og i hvilken form den demokratiske sentralisme skal innføres i SUF. Det er ikke her plass til å ta denne diskusjonen opp i sin fulle bredde. Jeg skal bare peke på nødvendigheten av at SUF framstår som en enhetlig og handlekraftig organisasjon, samtidig som jeg minner om at kameratslig og åpen diskusjon er forutsetningen for at organisasjonen kan utvikle seg og føre ei riktig politisk linje.

Nødvendigheten av en åpen og kameratslig diskusjon gjelder også i forholdet mellom SUF- og SF-medlemmer. Etter min mening vil en dus diskusjon føre til at moderpartiet innser at det må følge SUF i den organisatoriske linje ungdomsbevegelsen nå har slått inn på, dersom partiet skal kunne fylle sin oppgave i arbeiderbevegelsen og i norsk politikk.

Håkon H [REDACTED]

OM STUDIET AV MAO TSE-TUNG. *****

På landsmøtet ble det enstemmig vedtatt at SUF i kommende landsmøteperiode skulle konsentrere seg om studiet av Mao tse-Tung. Disse studiene må inndelvis legges opp etter forholdene på de enkelte plasser.

Stalin sier: "Uten praksis er teori meningsløs, uten teori er praksis blind." Det hjelper lite å lese tykke bøker når en ikke bruker det en har lest, men har en ikke lest noe vil en ofte ta feil i konkrete situasjoner. Male slagord på arbeidsfolks hus. Hevde at funksjonærene står i motsetning til arbeiderne o.l.

I Oslo/Akershus som vel er det distriktet som er kommet lengst i studiet av Mao tse-Tung, velger de helst omme i samband med et problem de diskuterer og arbeider med i øyeblikket. Når de har fagsproblemer studerer de f. eks. "Den fiktige behandlingen av motsigelser innen folket, eller "Kritikk og selvkritikk". Når de diskuterer organisasjonssaker studerer de f. eks. "Det kommunistiske parti", "Partiutvalgets ledelse", "I folkets tjeneste", "Kadrer" o.s.v. Etter å ha delt ut løpesedler ved lønnsoppgjøret diskuterte de "Klasser og klassekamp".

Dette er eksempler på riktige studier av Mao tse-Tung. Dette forhindrer oss selvsagt ikke i å ta en studiering over Mao tse-Tungs sitatsamling, men vi skal ikke etterpå la den lille røde boka støve ned i bokhylla, men ofte ta den fram i samband med aktuelle problemer. Vi må aldri være redde for å kontrollere teorien med praksis, eller å gå til teorien hvis vi er usikre i en spesiell situasjon.

STUDER FORMANEN MAO'S SKRIFTER, FØLG HANS LÆRE OG HANDLE I SAMSVAR MED HANS RETTLEIING".

Lin Piao.

HVA ER EN KLASSE?

En hører ofte at klassebegrepet er avlegs i dagens Norge. De som sier dette henviser til at avstanden i inntekt er redusert (en nokså tvilsom påstand). Vanlige arbeiderfamilier har hus, bil, TV, kjøleskap o.s.v. Det disse personene egentlig avslører, er at de ikke har forstått hva en klasse er.

Klasseforholdet er først og fremst et produksjonsforhold. Det springer ut fra menneskenes forhold til produksjonsmidlene.

Kapitalisten eier produksjonsmidlene, og gjennom dem kan han utbytte proletaren, d.v.s. den eiendomsløse. Arbeidere og funksjonærer arbeider i bedriften for en viss betaling, men for at bedriften skal bære seg må han produsere mer enn det som betalingen utgjør. Han må skape merverdi gjennom sitt merarbeid, d.v.s. det arbeid som kapitalisten utnytter og lever av.

Et argument som brukes for å forvare dette systemet er at det innebærer en viss risiko å plassere pengene sine i et privat foretak, og at kapitalisten må få profitt for å ta denne risikoen. Men hvordan får så kapitalisten disse pengene? Snyter han dem ut av nesen? Nei, han får dem gjennom sin utbytting av arbeiderne. Vi kan si at klasseforholdet fornyer seg selv.

For å lette forståelsen av dette punktet kan vi sette opp et hypotetisk eksempel. En kapitaleier plasserer i et foretak 200 (likegyldig hvilken enhet). 100 går til variabel kapital, arbeidslønn m.m., og 100 går til fast kapital, engangsinvesteringer som f.eks. produksjonsredskaper. Av denne kapitalen får han 100 som er arbeidernes merarbeid.

Variabel kap.	Fast.kap.	Merverdi
100	100	100

(Tallet på merverdi er ikke uforholdsmessig høyt, for i dette tallet ligger ikke bare det som det borgerlige samfunn regner som profitt, men også avskrivninger, nyanskaffelser m.m.)

Av denne merverdien går kanskje 25 til privat forbruk, og resten til reinvesteringer, slik at plansjen ser slik ut:

Variabel kap.	Fast kap.	Merverdi.
125	150 ~~125~~	125

Slik fortsetter det.

Vi ser at enhver utvidelse bygger på arbeidernes merarbeid, og faktisk betales av arbeiderne. På dette grunnlag blir altså alt snakk om risiko for kapitalisten i denne sammenheng det rene, skjære sprøyt.

Det eksisterer imidlertid grupper hvor klasseforholdet ikke er så påtakelig som mellom proletar og kapitalist. Dette gjelder mellomklassen. De viktigste grupper her er selveiende bønder og fiskere.

De er ikke proletarer av den enkle grunn at de selv eier produksjonsmidlene, og de er ikke kapitalister fordi de selv bruker dem. Utbyttingen av dem kan derfor ikke skje i selve produksjonsprosessen, men istedetfor skjer den i omsetningsleddet. Den selveiende bonde og fisker må selge sine produkter til monopolsammenslutninger, som i vesentlig grad selv bestemmer hva de vil gi for varene. Samtidig er bonden eller fiskeren tvunget till å kjøpe sine produksjonsredskaper av de samme eller andre monopolsammenslutninger som selv bestemmer hva de vil ha for varene sine.

